

Afzender:	Adviesraad Sociaal Domein Druten
Opgesteld door werkgroep:	Participatie
Bestemd voor:	College van burgemeester en wethouders Gemeenteraad van de gemeente Druten
C.C.	
Status:	Gevraagd Advies
Vastgesteld in de plenaire vergadering d.d.:	28 juni 2024
Verstuurd:	
Titel/onderwerp:	Beleidsplan WMO, Jeugd en Gezondheid 2025-2028

Geacht college van burgemeester en wethouders,

De Adviesraad Sociaal Domein Druten heeft op 30 mei 2024 een adviesaanvraag ontvangen met betrekking tot het “Beleidsplan WMO, Jeugd en Gezondheid 2025/2028”.

In dit beleidsplan wordt beschreven hoe de gemeente Druten en Wijchen de komende 4 jaar de taken in de Jeugdwet, de WMO en de publieke gezondheid wil vormgeven. Het is een samenhangend en veelal onderbouwd geheel en het ambitie niveau is hoog.

Wij als adviesraad hebben de inhoudelijke thema’s beoordeeld en willen u onderstaande meningen/adviezen meegeven:

Visie en uitgangspunten (blz.4)

Ter vergroting van de veerkracht en weerbaarheid zeggen jullie belemmeringen te willen wegnemen.

Om welke belemmeringen gaat het hier dan? Maak het specifiek.

Reactie: Een belemmering kan verschillen per individu en heeft te maken met zijn/ haar levensfase en omstandigheden. Op basis van maatwerk worden de belemmeringen in kaart gebracht en passende ondersteuning gezocht.

Verderop spreken jullie over ‘van zorg naar welzijn’. ‘We zetten in op een brede basis aan de voorkant’.

Waar mogen we dan aan denken als je spreekt over een brede basis aan de voorkant?

Reactie: Het idee van “van zorg naar welzijn” houdt in dat de focus verschuift van het bieden van zorg wanneer er al problemen zijn, naar het versterken van welzijn en preventie om problemen te voorkomen. Bij het inzetten op een brede basis aan de voorkant wordt preventie, educatie en participatie centraal gesteld.

Een sportvereniging kan bijvoorbeeld ook activiteiten aanbieden voor mensen met dementie. Hiervoor is geen indicatie van het sociaal team nodig. Het organiseren van buurtactiviteiten zoals sportevenementen of gezamenlijke maaltijden kan gevoelens van eenzaamheid verminderen en de mentale gezondheid bevorderen. Dit kan helpen om (psychische) problemen zoals depressie te voorkomen, die later mogelijk zwaardere zorg zouden vragen.

Wet maatschappelijke ondersteuning (blz. 6)

In de alinea **Sociale basis** wordt beschreven dat de gemeente plannen en ideeën van inwoners stimuleert. Het aanbod is vraaggericht etc.

Het is duidelijker wanneer er meer toelichting wordt gegeven over het aanbod.

Het aanbod is volop in ontwikkeling. Door middel van de SPUK GALA subsidie regeling kunnen inwoners, stichtingen en professionals een subsidie aanvraag indienen voor diverse

activiteiten/ aanpakken. Een voorbeeld van een nieuw aanbod dat vraaggericht is ontstaan is houtbewerkingsplaats in De Bogerd voor mensen met geheugenverlies of dementie. De vraag (aanbod voor praktische geschoolde mannen) kwam als wens naar voren uit het onderzoek naar zinvolle dagactiviteiten voor thuiswonende mensen met dementie.

In de alinea **abbonementstarief** wordt de verwachting uitgesproken over een wijziging in 2026 van de eigen bijdrage per maand.

Wij adviseren om deze wijziging alvast tijdig te communiceren en hoe de inkomensafhankelijke bijdrage voor de inwoners gaat uitpakken.

Reactie: Het huidige abonnementstarief wordt naar verwachting in 2026 afgeschaft. Het wetsvoorstel om dit te realiseren is nog niet aangenomen. Bedoeling is om weer een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage in te voeren, die burgers moeten betalen bij gebruik van een of meer Wmo-voorzieningen waarvoor nu het abonnementstarief verschuldigd is. Er is nog veel onduidelijk over de financiële effecten en de gedragseffecten van de herinvoering van de inkomensafhankelijke bijdrage. Dit komt mede doordat er nog veel inhoudelijke keuzes gemaakt moeten worden. Als het definitief doorgaat gaan wij de nieuwe systematiek van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage helder communiceren naar inwoners. De primaire verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij het ministerie van VWS als stelselverantwoordelijke en bij het CAK als organisatie die de eigen bijdrage int. Als gemeente gaan we in aanvulling hierop onze inwoners tijdig informeren.

In de alinea **Ambulantisering** van zorg wordt een grotere vraag naar WMO ondersteuning verwacht.

Op welke wijze gaat de gemeente dit probleem aanpakken?

Reactie: Om de toenemende vraag naar Wmo-ondersteuning op te kunnen vangen moeten we inzetten op preventie (tijdig ingrijpen om te voorkomen dat mensen in zwaardere zorgtrajecten terechtkomen), samenwerken met andere zorgaanbieders om continuïteit in de zorg te bieden, ondersteuning van mantelzorgers, stimuleren van technologische innovaties zoals zorgrobots en apps die mensen helpen om de zelfredzaamheid te stimuleren. Verder zullen wij het aantal beschikbare voorzieningen (zoals dagbesteding en begeleiding) afstemmen op de vraag. We zullen flexibele zorgvormen ontwikkelen die passen bij de wisselende behoeften van onze inwoners.

In de sectie dak- en thuisloosheid wordt een visie op maatschappelijke opvang ontwikkeld en een regionaal actieplan opgesteld.

Is er een planning wanneer dit wordt gerealiseerd? De adviesraad wil graag van deze planning op de hoogte worden gebracht.

Reactie: Er wordt voor de regio Gelderland Zuid een projectleider aangesteld die komend najaar een regionaal actieplan gaat opstellen. Hierin worden de uitkomsten van de Ethos Light telling (10 oktober landelijke publicatie) en de preventiescanner dak- en thuisloosheid meegenomen.

In de alinea **Algemeen; Krapte op de arbeidsmarkt** zien wij in vele sectoren van de maatschappij. Gemeenten hebben hier vaak mee te maken. Daarom hebben wij de kracht van de samenleving nodig.

Ons advies is om tot optimale professionalisering van mantelzorg te komen door te investeren in opleiding en/of scholing. Vooral op het gebied van praktisch verzorgende/verpleegkundige vaardigheden. Of door het geven van voortdurende training en bijscholing voor professionals, die met jeugd en ouders werken. Dit om er voor te zorgen dat zij op de hoogte blijven van nieuwe inzichten en methodieken. Ook kunnen bedrijven

hun secundaire arbeidsvoorwaarden, werkomstandigheden en opleidingsprogramma's verbeteren, waardoor ze aantrekkelijker worden voor werkzoekenden.

Reactie: Zorgorganisaties (en dan met name vooral verzorgenden/ verpleegkundigen) gaan steeds vaker met mantelzorgers het gesprek aan over de verdeling van zorgtaken. De taken van formele en informele zorg verschuiven. Aandachtspunt hierbij is het welzijn en in balans blijven van de mantelzorger.

Gezond en actief (blz. 10)

In de alinea "**Goed voor jezelf zorgen**" wordt bij punt e) gesproken over effectieve valpreventie. *Geef hier een nadere uitleg aan door praktische tips en veilig inrichten van huis en tuin.*

Reactie: Het beleidsplan is volgens ons niet de plek om in te gaan op wat wij onder valpreventie verstaan. Wel hebben we naar aanleiding van deze tip een extra actie opgenomen in het uitvoeringsplan.

In de alinea "**Sport bewegen als middel**" ten aanzien van a) Sport- en beweegdeelname wordt onder alle doelgroepen aandacht aan geschonken. *Wij missen hier een belangrijk deel van onze inwoners, namelijk mensen met stoornissen in het autistisch spectrum.*

Reactie: Mensen met stoornissen in het autistisch spectrum passen wat ons betreft onder 'andere doelgroepen voor wie bewegen lastiger is'. Onderdeel e) haakt daar verder op aan waarbij we willen dat iedere inwoner ongeacht o.a. een beperking kan sporten en bewegen. Er zijn bij de gemeente en de combinatiefunctionaris G-sport geen signalen bekend over ontbrekend aanbod specifiek voor de doelgroep mensen met stoornissen in het autistisch spectrum. Mocht de Adviesraad wel deze signalen hebben ontvangen, dan horen we dat graag en gaan we daar graag het gesprek over aan.

Sociale basis en cultuur blz. 12)

In de alinea "**Het begint bij preventie**" wordt bij e) aandacht geschonken aan het feit dat mantelzorgers zich gehoord en gewaardeerd mogen voelen. Om dit te optimaliseren wordt door de gemeente passende ondersteuning geboden. *Wij adviseren om concreet te omschrijven welke ondersteuning door de gemeente kan worden geboden.*

MeerVoormekaar heeft recent een enquête gehouden om meer inzicht te krijgen in de behoefte van mantelzorgers. Op basis van dit onderzoek concretiseren we de ondersteuning voor de komende jaren.

In de alinea "**Inwoners centraal**" wordt verondersteld dat inwoners zelf de regie hebben over een aantal zaken.

Wat is jullie aanbod/oplossing voor inwoners die geen eigen regie kunnen voeren?

Reactie: de Participatie coaches, Sterker en MeerVoormekaar en het sociaal team ontvangen de signalen van inwoners die geen of onvoldoende eigen regie voeren. Samen met de inwoner en zijn/ haar sociale netwerk ondersteunen zij net zolang tot dat de inwoner in staat is om weer zelf regie te voeren.

In de alinea "**inclusieve samenleving**" g) *Wij missen een belangrijke groep n.l. niet schoolgaande kinderen. Ook zij hebben in die situaties te maken met bepaalde belemmeringen in de samenleving.*

Reactie: Het is zeker een groep die extra aandacht nodig heeft, maar in de tekst spreken we over “ledereen”, dus ook de groep niet schoolgaande kinderen hoort hierbij. Deze groep wordt niet apart benoemd.

Cultuur en leefbaarheid (blz.13)

In deze alinea wordt gesproken over het verlagen van drempels voor cultuurparticipatie. *Wij adviseren dat voor inwoners cultuur altijd bereikbaar blijft, door hiervoor vrije toegang te verlenen. Of door nieuwkomers te koppelen aan zgn. gastgezinnen. Deze gastgezinnen kunnen hen nader wegwijs maken met betrekking tot wat er zoal wordt gedaan in onze gemeente. Ook zal er extra aandacht moeten zijn voor leesvaardigheid, aangezien dit belangrijk is voor de ontwikkeling en ontplooiing van kinderen.*

Als laatste betreuren wij de recente ontwikkelingen vanuit de overheid om de BTW te verhogen op allerlei culturele activiteiten. Is het verstandig om alvast na te denken wat voor impact dit kan hebben op het uitvoeren van (nieuwe) initiatieven?

Reactie: Het Rijk moet nog beslissen over de definitieve verhoging van de BTW op culturele activiteiten. Verder ontbreekt het aan de middelen om voor alle culturele activiteiten de BTW te compenseren.

Opgroeien (blz. 14)

Er zijn twee activiteiten die momenteel door de gemeente worden ondersteund n.l. de “kansrijke start 1^e 1000 dagen van een kind” en het inrichten van een Jongeren Advies Centrum (JAC) in het gemeentehuis.

Wij adviseren dit alsnog op te nemen in het beleidsplan.

Reactie: Eens, we sluiten ons aan bij jullie advies. Het is in het beleidsplan verwerkt.

Een optie is om digitale ondersteuning aan te bieden door het ontwikkelen van een ouderportaal of app waar ouders toegang hebben tot informatie, advies en ondersteuning bij het opvoeden.

Reactie: Vanuit de GGD is er de app groeigids voor ouders.

In de alinea “Opgroeien en onderwijs” willen wij ook uw aandacht vestigen op het Speciaal Onderwijs dat buiten onze gemeente wordt gegeven.

Is dit ook bij de gemeente bekend? En hoeveel kinderen volgen geen regulier onderwijs?

Wat gaat de gemeente hieraan doen?

Reactie: Onderwijs is een onderdeel van het regioprogramma jeugd. We hebben regionaal gesprekken met het onderwijs om te komen tot inclusiever onderwijs. Het streven is daarbij zoveel mogelijk jeugdige binnen regulier onderwijs. Hiervoor is een ontwikkelagenda met het onderwijs (basis, voortgezet en mbo) in ontwikkeling.

Bij b) voelen ouders zich ondersteund bij het opvoeden.

Door wie en op welke wijze denkt de gemeente de integrale aanpak te garanderen?

Reactie: Dit is een samenwerking tussen GGD, schoolmaatschappelijk werk, onderwijs, POH, huisartsen, expertise team jonge kind en welzijn. We vullen dit verder aan in het beleidsplan.

Kinderen groeien zo thuis mogelijk op

Het is cruciaal om uithuisplaatsingen van kinderen waar kan te voorkomen. We willen dit realiseren door gezinnen die dat nodig hebben, te koppelen aan een steungezin. *Bij complexe gezinssituaties is het belangrijk, dat er een continuïteit gewaarborgd blijft in de ontlasting” van ouders of alleenstaande moeders/ vaders, een steungezin is over het algemeen te licht er is enkel een VOG ter overdracht, bij ziekte of anderszins iets binnen deze steungezinnen is er geen achterwacht die zorgt dat het gezin “ontlast” wordt, dit kan*

voor extra stress zorgen. Ons
inziens mag dit meer naar KDV middels een SMI of Buitenschoolsopvang binnen onze
gemeente.

In de alinea “**Zelfredzaamheid bij overgang 18-/18+**” worden jongeren ondersteund bij de overgang naar het 18^e levensjaar.

Wij stellen voor om deze leeftijd te verlagen naar 16-/16+ of om hier een tweetrapsraket van te maken.

Reactie: Dat doen we niet. Vanaf 12 jaar kunnen jongeren al terecht bij het JAC (jongerenadvies centrum). Verder is er binnen het onderwijs voldoende aandacht voor alle jongeren. Vanaf 18 jaar verandert er juridisch en wettelijk veel.

Ook missen wij in dit plan de onlangs geïntroduceerde verjaardagskaart voor de 18jarigen, met betrekking tot zaken die zij nu zelf moeten regelen in onze maatschappij (zorg etc.)

Reactie: De verjaardagskaart is uitvoering van de visie en staat daarom in het uitvoeringsplan.

Geldzorgen, Armoede en Schulden (blz. 16)

Hoewel dit thema geen onderdeel uitmaakt van dit beleidsplan hebben wij destijds aangedrongen voor een koppeling met dit plan.

Wij vinden het belangrijk, dat dit een onderdeel moet zijn voor het sociaal team. Een item dat hieraan kan worden toegevoegd is het Platform Armoedebestrijding, waarin alle maatschappelijke organisaties in onze gemeente periodiek bij elkaar komen om hierover van gedachten te wisselen.

Reactie: Er stond: “We versterken de **samenwerking** met maatschappelijke organisaties om zo ons bereik te verhogen en om ervoor te zorgen dat iedereen de hulp krijgt die nodig is.”. Het Platform Armoedebestrijding wordt nu expliciet genoemd.

Een passend thuis (blz. 17)

In de alinea “Thuis in je dorp of buurt” is het doel om de leefbaarheid van de dorpen te verbeteren.

Wij stellen voor om in dit plan enkele suggesties op te nemen. Ook hier kunnen digitale tools inwoners helpen bij het beheren van hun financiën, het aanvragen van ondersteuning en het vinden van relevante info.

Reactie: We gaan samen met andere partijen aan de slag met de uitwerking van dit thema.

Zorg en veiligheid (blz.18)

In dit thema wordt veel samengewerkt met externe partners in onze gemeente. Om de zorg en veiligheid te verbeteren, wordt van de externe partners verwacht dat zij een proactieve rol zullen spelen.

Maar ook de gemeente heeft hierin een belangrijke actieve rol te vervullen. Zij zullen toezicht moeten houden opdat de activiteiten goed worden uitgevoerd en (zelf) nazorg bieden aan de bewoners waaraan de dienstverlening is toegewezen.

Reactie: Bij de meeste thema's rondom zorg en veiligheid zijn er duidelijke afspraken gemaakt wie er wat moet doen op dit thema en op welk vlak er met de gemeente samen wordt gewerkt. Uiteraard heeft de gemeente hierbij wanneer nodig een actieve rol. Deze rol gericht op verbinding en samenwerking en de actieve rol van de sociale teams hierbij wordt ook benoemd. Er zijn verschillende overleggen waarbij periodiek deze samenwerkingen besproken en geëvalueerd worden. Vanuit de sociale teams van de gemeenten wordt ondersteuning geboden aan inwoners indien nodig en bijvoorbeeld een taak als nazorg na detentie is als wettelijke taak belegd bij collega's van deze sociale teams. Het woordje ook is toegevoegd aan de zin: om de zorg en veiligheid te verbeteren wordt ook van de externe

partners verwacht dat zij een proactieve rol spelen. Dit komt na de zin: De gemeente ondersteunt en verbindt partijen om de samenwerking rond zorg en veiligheid te verbeteren.

Met betrekking tot onze tussentijdse evaluatie over de uitvoeringsagenda op 7 mei 2024 met de beleidsmedewerkers, over de stand van zaken betreffende de doelen welke in de afgelopen jaren zijn nagestreefd, het volgende. In dit gesprek hebben wij onze bezorgdheid uitgesproken over de wijze waarop de uitkomsten van de betreffende doelen waren vastgelegd. Ook ten aanzien van het voorliggende beleidsplan constateren wij, dat het nog vele vragen oproept en dat het weinig concreet is. Ook is het onvoldoende duidelijk welke resultaten men wil bereiken en hoe deze tegen welke inzet en kosten gerealiseerd dienen te worden.

Het voorstel van de adviesraad is om in het uitvoeringsplan per thema (enkele) prioriteiten te benoemen en vervolgens de PDCA (Plan-Do-Check-Act) methode te volgen. Dit bevordert de betrokkenheid van alle eigenaren van het beleidsplannen. Van gemeenteraad tot en met de medewerkers van het sociaal team. Belangrijk is ook dat de gemeente zelf de regie hierover blijft houden en dat nazorg wordt geboden. Door in de toekomst een digitaal participatie platform te gebruiken voor een Cliëntervaringsonderzoek kan dit ondersteunend zijn voor verbeteringen in het beleidsplan.

Om dit beleidsplan meer draagkracht te geven is het belangrijk om dit plan ook voor te leggen en te bespreken met alle stakeholders. Denk aan huisartsen, verenigingen, basis- en middelbaaronderwijs etc. Het samenwerken van de gemeente met genoemde partijen en belanghebbenden zal versterkend werken m.b.t. draagvlak en draagkracht. Tevens brengt het ook meer gezamenlijke verantwoordelijkheid tot stand.

In dit beleidsplan wordt op bladzijde 20 de herijking van het sociaal team benoemd. Een nieuwe visie op het sociaal team wordt in een apart document opgesteld.

De adviesraad zou graag van deze ontwikkelingen op de hoogte worden gehouden.

Reactie: U wordt hierover geïnformeerd zodra het concept door de stuurgroep is vastgesteld.

Tot slot stellen wij voor om in het najaar 2024 met de betreffende beleidsmedewerkers bijeen te komen om diverse details van het uitvoeringsplan nader te bespreken. Zo blijven wij als Adviesraad volledig op de hoogte op welke wijze de gemeente Druten en Wijchen dit beleidsplan gaan vormgeven.

Met vriendelijke groet,

Namens de Adviesraad Sociaal Domein Druten, ondertekend door:

**Adviesraad
Sociaal Domein
Druten**

Dhr. J. Hendrikse

Dhr. A. van der Meer

Voorzitter

Secretaris